

Rastlinná výroba

V roku 2016 PD v Zborove obhospodarovalo cca 3600 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 2220 ha trvalých trávnych porastov, čo je na úrovni roku 2015 v 12 katastrálnych územiach. Zima 2015/2016 bola teplotne aj zrážkovo nadpriemerná. Najmä v druhej polovici zimy sa vyskytli extrémne dažďové zrážky, ktoré mali nepriaznivý vplyv na prezimovanie niektorých porastov. Najviac bol poškodený ozimný jačmeň, ktorý sme museli vyorať na výmere 40 ha. Ďalej sme museli vyorať ozimnú repku na výmere 80 ha v dôsledku extrémne suchého počasia po sejbe v roku 2015. Zostávajúca repka bola značne poškodená od zveri. Ostatné ozimné plodiny prezimovali dobre, čo dávalo predpoklad dobrej úrody. Jarné práce, hlavne hnojenie ozimín sa oproti minulým rokom oneskorilo z dôvodu veľkej vyťažnosti lietadiel, pretože aj na južnom Slovensku museli hnojiť letecky z dôvodu mokrej jari. Po zlepšení počasia sa jarné práce rozbehli v dobrom tempe a boli zvládnuté včas a dobrej kvalite. Zasiali sme 150ha jarných obilnín, 220 ha kukurice, 100 ha ostropestreca a 80ha d'atelinotravných miešaniiek. Plynule pokračovali aj práce pri ošetrovaní porastov proti burinám, chorobám a škodcom. Veľmi nepriaznivá bola situácia v zásobách objemových krmív, ktorých sme v dôsledku extrémneho sucha v roku 2015 nevyrobili dostatočné množstvo. Prvú kosbu krmovín sme preto museli začať už koncom apríla. Lepšie vlhové pomery v ďalšej časti vegetácie nám umožnili vyrobiť dostatočné množstvo bielkovinových senáží. Celkom sme vyrobili 8600t. S kvalitou nemôžeme byť celkom spokojní. Robíme chyby pri kosení, utláčaní, správnom načasovaní zberu, nedodržiavaní čistoty silážnych priestorov. Niektoré chyby sú objektívne, ale časť z nich súvisí s našou nedôslednosťou a ľahostajným prístupom k svojim povinnostiam. Žatevné práce sme začali už 11.júla zberom ozimného jačmeňa a repky ozimnej. Po zbere repky nastalo daždivejšie obdobie a žatevné práce boli prerušené na 7 dní. Tieto sa obnovili až začiatkom augusta, keď nám prišli pomôcť aj cudzie kombajny. Hlavný zber bol ukončený 9. augusta. Po tomto termíne nedozreté plochy a celú výmeru ostropestreca sme zberali už len s našim kombajnom. Problematický bol zber ostropestreca pre jeho veľmi nerovnomerné dozrievanie a bol ukončený až začiatkom septembra. Z celkovej výmery 835 ha sme pozberali cudzími kombajnami 514 ha, čo je 61%. S výsledkami žatvy môžeme byť spokojní na 50%. Na poškodených plochách repky od zveri sme dosiahli úrodu len 2t/ha. Pri pomerne dobrej cene 380e/t je to značný výpadok v tržbách. Pestovanie repky je v našich podmienkach veľmi problematické a rizikové, najmä z dôvodu poškodzovania repky zverou. S výsledkami žatvy u obilnín môžeme byť veľmi spokojní. Dosiahli sme historicky najvyššiu priemernú úrodu 4,6t/ha a namlátili sme doposiaľ najvyššie množstvo obilia 3000t. Horšie to bolo so speňažovaním tejto úrody. Prebytok obilia bol obrovský a ceny klesli aj pod 100e/t. Predaj sme zrealizovali po ťažkostiach až začiatkom roku 2017. Celkovo sme predali 1200t obilia. Pozitívne je aj to, že sme vyrobili aj adekvátne množstvo slamy, ktorá je veľmi potrebná pre živočíšnu výrobu. Jesenné práce začali sejbou repky, ktorú sme po dlhých úvahách zasiali na výmere 140 ha. Na výmere 110ha sme ohradili repku elektrickými ohradníkmi proti zveri. Stálo nás to značné finančné prostriedky. Ďalšie náklady súvisia s ich každodennou kontrolou a opravami. Porasty repky boli po predchádzajúcej zime síce menej zničené od zveri, ale toto opatrenie systémovo nerieši situáciu s premnoženou zverou. Situácia by sa vyriešila až radikálnym znížením množstva zveri vo všetkých poľovníckych združeniach v danej oblasti. Veď každoročné škody spôsobené zverou sú 130 000 Eur, čo má značný vplyv na hospodársky výsledok. Počasie začiatkom jesene bolo veľmi priaznivé na vegetáciu, ale aj na poľné práce,

ktoré sme v danom období robili. Išlo hlavne o zber kukurice na siláž, ktorej zásoby sa tiež rýchlo míňali. Prvú siláž sme urobili už koncom augusta z veľmi skorých hybridov, ktoré sejeme už niekoľko rokov, aby sme vyrobili v skoršom období siláž a aby zver nemala veľa času na jej zničenie. V tomto roku sme vyrobili 5500t siláže, čo je o 500t viac ako v minulom roku a zásoby pri hospodárnom skrmovaní by mali vystačiť do novej úrody. Priaznivé počasie sme v poslednej tretine septembra využili na zasatie ozimných obilnín. Zasiali sme 190 ha pšenice, 70 ha jačmeňa a 250 ha raže. Boli zasiate včas a v dobrej kvalite. Po ich zasiatí došlo k radikálnej zmene počasia. Nastalo obdobie dažďov, ktoré trvalo celú jeseň. Toto nepriaznivé počasie značne komplikovalo ďalší priebeh prác, hlavne vývoz maštalného hnoja a orbu. Po veľkom úsilí a zvýšených nákladoch sa nám tieto práce podarilo zvládnuť, ale s ich kvalitou nemôžeme byť úplne spokojní. Značne ovplyvnilo aj stav porastov, ktoré trpeli prebytkom zrážok a v niektorých častiach parciel odumreli už začiatkom zimy. Skorý nástup zimy s veľkým množstvom snehu na nezamrznutej pôde ešte viac zdecimoval tieto porasty. Rok 2016 môžeme na úseku rastlinnej výroby hodnotiť pozitívne. Podarilo sa nám vyrobiť dostatočné množstvo bielkovinových krmív a kukuričnej siláže v pomerne dobrej kvalite. Vyrobili sme aj dostatok obilnín na výrobu vlastných šrotov. Nemôžeme byť spokojní s tržbami za repku a čiastočne aj s tržbami za ostropestrec. Náklady na hnojivá a osivá sa nám podarilo mierne znížiť oproti roku 2015 vďaka vyjednávaniu s dodávateľmi. Náklady na chemické prostriedky boli mierne prekročené z dôvodu vyššieho zastúpeniu plodín, ktoré sú náročnejšie na chemické prostriedky ako v minulom roku. V roku 2016 25% podnikov, ktoré žiadali o priame platby museli prejsť na elektronické podanie žiadosti. Medzi nimi bolo vybraté aj naše družstvo. Tento systém bol robený v časovom strese, a preto sa vyskytlo veľké množstvo problémov a komplikácií pri jeho realizácii. Riešili sa zdĺhavo a hlavne nie v prospech nás. Preto sme dotácie v riadnom termíne do konca decembra nedostali. V roku 2017 bude musieť žiadať priame platby už 75% podnikov, čo je predpoklad ešte väčších problémov ako to bolo v minulom roku.

Za veľmi dobré výsledky v rastlinnej výrobe patrí poďakovanie agronómovi a samozrejme aj pracovníkom mechanizácie a pracovníkom stavebnej skupiny.

Živočišna výroba

Rok 2016 na úseku živočišnej výroby nebol taký úspešný ako rok 2015, hlavne v plnení plánov, ktoré sme si na začiatku roka vytýčili, ale nemôžeme ho hodnotiť len negatívne. S niektorými ukazovateľmi môžeme byť spokojný a verím, že práve výsledky z nich nám pomôžu zlepšiť hospodársky výsledok v prebiehajúcom roku 2017.

Jedným z pozitívnych ukazovateľov, ktoré chcem hodnotiť je stav HD, ktorý sa nám podaril mierne navýšiť z počtu 1690 ks v roku 2015 na 1700 ks v roku 2016. Dojnice z toho predstavujú 641 ks, čo je pokles o 6 ks oproti minulému roku. Brakácia dojníc dosiahla úroveň 39% čo je 250 ks. Oproti roku 2015 je to o 3 ks menej. Toto číslo je vysoké, táto vysoká brakácia má tiež veľmi nepriaznivý vplyv na celkový hospodársky výsledok podniku. Medzi hlavné príčiny brakovania dojníc patria rôzne ochorenia, ktoré sa v stáde nachádzajú. Tento problém je dlhodobý. Na ozdravení stáda stále pracujeme, s tým nám pomáha aj výskumný ústav veterinárneho lekárstva v Brne, kde každý mesiac posielame vzorky krvi od všetkých kráv pred otelením. Výsledky následne vyhodnocujeme a aplikujeme účinné opatrenia, aby sme šíreniu chorôb zamedzili. Žiaľ v mnohých prípadoch je to práve vyradením dojníc zo stáda. Spolupráce trvá už 3 roky a posledné výsledky naznačujú posun k lepšiemu. Ďalším dôležitým opatrením je každodenná kontrola dojníc po pôrode, kde sa v prvých dňoch zameriavame na odstránenie popôrodných komplikácií ako sú horúčky, kontrola mliečnej žľazy, meranie ketolátok a pod. To všetko sa robí preto, aby sme dojnicu čo najlepšie naštartovali do ďalšej laktácie. Odmenou je zvýšená produkcia mlieka u dojníc, ktoré vstupujú do novej laktácie v dobrom kondičnom stave.

Na jednotlivých farmách chováme nasledovný stav HD:

Farma	HD SPOLU V KS	Z TOHO DOJNICE V KS
Zborov	375	297
Chmeľová	627	161
Stebník	244	183
Becherov	411	
Kejda	43	Dojčiace kravy 9
Spolu	1700	641ks Dojníc 9ks Dojčiacich kráv

Čo nás však najviac trápi je dodávka mlieka do mliekarne, ktorá bola nižšia oproti minulému roku o 60 469 litrov. Celkovo sa dodalo do mliekarne 4 178 995 litrov. Nepodarilo sa nám dosiahnuť cieľ, ktorý sme si stanovili na začiatku roka, že do mliekarne dodáme 4,5 milióna litrov. Hlavnou príčinou nesplnenia plánu bol nedostatkom kvalitných objemových krmív, ako následok sucha roku 2015. Keď hlavne v prvej polovici roka sme nemohli vytvoriť

tak kvalitnú krmnú dávku ako by bolo žiadúce. Práve v tomto období sme nabrali stratu v množstve dodaného mlieka, ktorú sme už v druhej polovici nestihli dohnať, aj keď sa ju podarilo aspoň trochu znížiť. Tržby za mlieko sa znížili o 82 513 eur. Žiaľ za túto stratu nemôžeme len my, nedostatkom vyrobeného množstva mlieka, ale spôsobila to aj výkupná cena, ktorá bola v priemere 0,286 centov za liter, čo bolo o 0,015 centov menej ako v roku 2015

Dodávka mlieka na dojnicu za rok bola na jednotlivých farmách dosiahnutá nasledovne:

- Zborov – 5 801 litrov,
- Chmeľová – 6 279 litrov,
- Stebník (kde sú ustajnené prvôstky) – 7 861 litrov,

Celkovo sa na dodávke podieľali jednotlivé farmy nasledovným množstvom.

- Zborov – 1 751 616 litrov,
- Chmeľová – 987 617 litrov,
- Stebník - 1 422 553 litrov,

Mlieko sa dodáva do Syrárne Bel Michalovce, kde sa vyžaduje nielen množstvo podľa zmluvy, ale aj vysoká kvalita dodaného mlieka.

Tržby za mäso sa nám zvýšili o 8 595 eur. Celkovo sme odpredali množstvo mäsa v cene

227 134 eur. Aj keď došlo k miernemu navýšeniu, ani tu sme nedosiahli plán, ktorý sme si určili. V sledovanom roku sme chceli na tržbách za mäso dosiahnuť sumu 300 000 eur. Aj keď sa nám cieľ nepodarilo splniť, tento rok od neho nestupujeme a posnažíme sa ho dodržať, minimálne sa k nemu priblížiť. Prvé mesiace tohto roka nám napovedajú, že k zvýšeniu by malo dôjsť. Môže za to hlavne vyššia váha býkov, ktorých posielame na jatočné účely. Za zvýšenie váhy môže hlavne to, že býky sme podržali na farme v Chmeľovej do vyššieho veku a využili ich tak potenciál väčšieho denného prírastku. Tiež zmena technológie kŕmenia bola za nárastom váhy, ktorú hlavne staršie býky prijali priaznivo.

Keď hodnotím mäso, nesmiem zabudnúť ani na mäsový typ dobytky, ktorý chováme na farme Becherov v časti zvanej kejda. Tento chov sa nám darí naďalej rozširovať. Koncom roka 2014 sme zakúpili prvých 16 kusov mladých jalovic mäsového plemena. V súčasnosti sa ich tam nachádza už 45 kusov. Z toho je 5 ks teliat, ktoré sa narodili v našich podmienkach. Tento chov je stále len na začiatku. Chceme naďalej tento chov rozširovať. Verím, že v priebehu 3-4 rokov rozšírime stádo približne na 100 ks kráv, ktoré nám budú prinášať potomstvo na odchov na jatočné účely a zvýši nám tak tržby z predaja mäsa.

V neposlednom rade by som chcel vyhodnotiť výsledky reprodukcie, ktorá sa mi hodnotí veľmi dobre. V tomto smere sa nám podarilo spraviť výrazný krok vpred. Keď to mám porovnať s priemernými hodnotami na Slovensku, sú naše výsledky nadpriemerné. Napríklad index zabrezávania kráv po všetkých insemináciách je u nás 44% pričom priemer Slovenska je 37%. Výrazne sa znížilo aj medziobdobie, ktoré bolo koncom roka 396 dní. Veľmi dobré

výsledky reprodukcie sa nám podarili aj u jalovíc na farme v Becherove a výsledky sa dostavia v tomto roku, keď nárast vytelených jalovíc by mal byť až 300 ks čo je oproti roku 2016 o 56 ks viac. Aj keď s výsledkami môžeme byť spokojný, chceme nastolený trend udržať a nebolo by na škodu ho ešte trochu vylepšiť, lebo dobrá reprodukcia má za následok nielen väčší počet narodených teliat, ale aj väčšie množstvo nadojeného mlieka, čo na konci dňa je toto najdôležitejšie ak chceme pokračovať vo výrobe mlieka, a to chceme.

Čo na konci dňa je toto najdôležitejšie, keď chceme pokračovať vo výrobe mlieka.

Rok 2016 pre úsek ŽV nebol práve najlepším rokom, ale verte, že nebol ľahký pre nikoho kto sa zaoberal výrobou mlieka na Slovensku. Likvidačné ceny mlieka mali za následok, že mnoho fariem skončilo s výrobou mlieka. Cena mlieka sa oproti koncu minulého roka mierne zvýšila, žiaľ nárast o 0,022 centov za liter nie je veľmi vysoký a prvé odhady na rok 2017 nám hovoria, že vyšší už ani nebude. Preto musíme naďalej tvrdo pracovať aby sme sa zlepšili vo všetkých smeroch živočíšnej výroby, ale hlavne vo výrobe mlieka.

Úplne na záver už len chcem členov oboznámiť s tým, že náš podnik si za rok 2016 prebral niekoľko ocenení a to sú:

1. Miesto za podnik s najvyššou úžitkovosťou v okrese Bardejov, ktorá bola 7515 kg za normovanú laktáciu.
1. Miesto za dojnicu s najvyššou úžitkovosťou v okrese Bardejov, ktorá bola 12 959 litrov za normovanú laktáciu. Okrem prvého miesta sme obsadili druhé aj tretie miesto.
2. Miesto za reprodukčné ukazovatele v okrese Bardejov

Tieto ocenenia ak sú zaslúžené, tak sú ocenením pracovníkov úseku živočíšnej výroby, samozrejme mechanizácie a pracovníkom údržby. Za vykonanú prácu sa všetkým menovaným treba poďakovať.

Mechanizácia

Priaznivý vývoj počasia nám umožnil prevádzkať práce v požadovanej kvalite a v agrotechnických termínoch. Až na aplikáciu maštalného hnoja, keď extrémne mokrý október nám veľmi sťažil prácu.

Ako sme uviedli v roku 2016 naše družstvo zaznamenalo rekordnú úrodu obilia a to nielen vo výnosoch, ale aj čo do celkového množstva. To znamená viac práce pre mechanizáciu pri zbere, uskladnení a nakoniec aj pri jeho vyskladnení. Väčšie množstvo práce predstavuje zvýšenú spotrebu nafty, ktorá bola v porovnaní s rokom 2015 vyššia o 5000 litrov, to je celkovo 340 000 litrov.

Vďaka už spomínaným poveternostným podmienkam sme nezaznamenali v minulom roku závažnú poruchu na strojoch, ktorá by výrazne navýšila spotrebu náhradných dielov. Väčšina opráv strojov bola z dôvodu ich opotrebovania pri práci a niektoré poruchy zapríčinené lomom alebo haváriou boli čiastočne hradené z havarijného poistenia.

Spotrebu náhradných dielov sa nám vďaka tomu podarilo udržať na prijateľnej úrovni, ktorá bola pre rok 2016 zhruba 118 000 Eur. Aj napriek tomu je to dosť vysoká suma, ktorú musíme, hlavne lepšou starostlivosťou o tieto stroje, či už pri práci, ale aj ich údržbe, postupne znižovať.

Pre zvýšenie efektívnosti výroby, ako aj uľahčenie práce našim pracovníkom je potrebné aj naďalej pokračovať v obnove a modernizácii strojového parku a tým udržať konkurencieschopnosť nášho družstva.

V roku 2016 sme vyradili z prevádzky stroje, ktorých oprava a následná prevádzka by bola pre nás nerentabilná. Kvôli nadmernému opotrebeniu bola vyradená TATRA 815 CAS na vývoz močovky a ako náhrada bol zakúpený fekálny traktorový príves. Pre nákladnú opravu a nízku využiteľnosť bol vyradený traktor Zetor Kryštál, ktorého rok výroby bol 1977 a Praga V3S, vyrobená v 1982. Z projektu na inováciu strojov sme zakúpili novú sejačku na sejbu kukurice, ktorou sme nahradili pôvodnú s pasívnymi výsevnými pätkami. Taktiež sme ešte zakúpili nový mulčovač a rotačnú kosu so záberom 3 metre, zhrňovač GA 6000 a používaný traktor JD 5820.

Obnovu strojového parku by sme potrebovali robiť samozrejme vo väčšom rozsahu, ale pri nízkych cenách obilia a mlieka, veľa prostriedkov na rozšírenú reprodukciu nezostáva. A väčšina eurofondov z Rozvoje vidieka neidú do obnovy poľnohospodárstva ale do wellness, saun a pod.

Pre celkovo zefektívnenie využitia strojov vo výrobe sme zakúpili software na satelitne monitorovanie vozidiel Webdispečink. Tento nám ponúka širokú škálu možností pre online sledovanie, spracovanie a evidenciu vozidiel a vodičov. Využívaný je na kontrolu pohybu strojov a stavu PHM, odpracovaných hodín a čiastočne aj na kontrolu technického stavu vozidiel.

V tomto roku budeme vyžadovať od vodičov a traktoristov dôslednejšie prihlasovanie sa pri začiatku prác a taktiež pri vypisovaní výkazov, aby tieto mohli byť porovnateľné s údajmi Webdispečinku.

Úsek stavebnej skupiny a údržby

V roku 2016 sme očakávali rozhodnutie z PPA za Projekty z Rozvoja vidieka , ktoré prišlo až v 2017, ale hlavne sme pracovali na opravách , rekonštrukciách z vlastných prostriedkov.

V skratke uvedieme najdôležitejšiu činnosť na tomto úseku podľa jednotlivých dvorov:

Hospodársky dvor Zborov

Predložka šijových zábran v maštaliach 1, 2, 3, 4, oprava miestnej komunikácie, oprava betónových plôch v sýpke, stredná oprava čističky obilia, výroba a osadenie nových vrát.

Hospodársky dvor Chmeľová

Rozšírenie teľatníka, bielenie maštale býkov, kravína. Oprava vonkajších fasád kravína a vybielenie. Náter drevených konštrukcií maštale býkov, oprava a betónovanie cesty pri silážnych žľaboch. Oprava silážnych jám.

Hospodársky dvor Stebník

Vybudovanie nového prístrešku pre teľatá a výbehu pre dobytok pri prvej maštali, nové vráta, vybielenie maštale č. 2, vybudovanie nových koterčov pre teľatá, predložka šijových zábran.

Hospodársky dvor Becherov

Oprava a vybudovanie nového oplotenia na Kejde, oprava vodovodnej siete, náter oplotenia hospodárskeho dvora, oprava opláštenia senníka, oprava žeriavovej dráhy v senníku.

Okrem týchto aktivít sa pracovníci úseku údržby a výstavby podieľali na výrobe kŕmnych zmesí pre hospodárske zvieratá, na uskladňovaní sena, slamy a senážno - silážnych produktov.

Dennodenne pracovali na odstraňovaní porúch v živočíšnej výrobe, či už ide o dojenie, elektrinu, vodu alebo iné technické závady.

Bezpečnosť pri práci, požiarňa ochrana.

V roku 2016 bolo na družstve registrovaných 5 pracovných úrazov. Jeden pracovný úraz sa stal na mechanizačnom stredisku a štyri pracovné úrazy sa stali v živočíšnej výrobe. Zdrojom týchto úrazov bolo v troch prípadoch zvieratá v jednom prípade bola zdrojom rotačná kosa a v jednom prípade bola zdrojom vnútropodniková komunikácia.

Čo sa týka príčin týchto úrazov v dvoch prípadoch išlo o neprirodzené, „neobvyklé“ správanie sa zvierat, v troch prípadoch išlo o bežné pracovné riziko a okamžité psychofyziologické stavy.

Požiarňa ochrana

Za sledované obdobie nevznikol na družstve požiar. Zo strany Okresného riaditeľstva HaZZ v Bardejove bola na družstve vykonaná v mesiaci júli následná protipožiarňa kontrola, ktorej účelom bolo preveriť splnenie opatrení uložených pri tematickej protipožiarnej kontrole vykonanej v roku 2015.

Treba poďakovať všetkým zamestnancom družstva, ktorí sa podieľali na odstraňovaní nedostatkov, že opatrenia boli splnené vo všetkých bodoch.

Elektrická energia

Spotreba elektrickej energie za rok 2016 predstavovala 508 685 kWh, čo je oproti roku 2015, kedy bola spotreba 505 313 kWh prekročenie o 3 372 kWh.

Vo finančnom vyjadrení sme za spotrebovanú energiu zaplatili 72 944 Eur, čo je oproti roku 2015, kedy sme zaplatili 73 601 Eur úspora 657 Eur.

Vyššie uvedené údaje sa týkajú stredného odberu. Hospodárstvo Becherov zaradené do maloodberu dosiahlo tieto ukazovatele : spotreba energie v roku 2016 bola 15 612 kWh, čo je oproti roku 2015, kedy bola spotreba 26 042 kWh úspora 10 430 kWh. Vo finančnom vyjadrení je to platba 2 644 Eur oproti 4 284 Eur, čo znamená úsporu 1 640 Eur.

Zemný plyn a tuhé palivá

Spotreba zemného plynu v roku 2016 predstavuje spolu 50 925 m³ zemného plynu, čo je oproti roku 2015, kedy bola spotreba 46 760 m³ prekročenie o 4 165 m³ zemného plynu. Odberné miesto administratívnej budovy a techničiek ŽV vykazuje úspory 258 m³ zemného plynu, mechanizačné stredisko naopak prekročenie o 4 258 m³ zemného plynu.

Tuhým palivom bola vykurovaná prevádzka kovovýroby v Chmeľovej, kde spotreba hnedého uhlia za rok predstavovala 5 ton.

Spotreba vody

Spotreba vody v roku 2016 zo všetkých odberných miest predstavovala množstvo 27 034 m³. Za toto množstvo odobratej podzemnej vody sme zaplatili 2 325 Eur. Oproti roku 2015 to predstavuje úsporu 3 500 Eur.

Kovo

Dôležitou súčasťou PD Magura je aj stredisko kovovýroby, ktoré sa nachádza na hospodárskom dvore v Chmeľovej a na stredisku mechanizácie v Zborove.

V roku 2016 sa stredisko KOVO sústredilo na výrobu a opravu náhradných dielov a iných výrobkov určených pre potreby PD a externých odberateľov.

Medzi hlavných odberateľov patrili napr.:	Agro Trend, s.r.o. Michalovce
	Agro MX, s.r.o. Prešov
	Agro Billy, s.r.o. Prešov

Okrem výrobnjej činnosti sa stredisko KOVO pravidelne zúčastňovalo opráv na jednotlivých hospodárskych dvoroch, prevažne v živočíšnej výrobe a v neposlednom rade bolo nápomocné úseku stavebnej činnosti.

V súvislosti s nástupom novej a modernej poľnohospodárskej techniky sa znížil záujem o výrobu starých náhradných dielov, čo viedlo k zníženiu objednávok a tým aj k poklesu tržieb.

Našou snahou do budúcnosti preto bude:

- vyhľadávať odberateľov aj z iných oblastí ako je poľnohospodárstvo
- znížiť náklady na výrobu a zvýšiť tržby
- aktívne vyhľadávať nových odberateľov
- zmodernizovať technické vybavenie a tým zefektívniť výrobu

Ekonomika práce

Evidenčný počet pracovníkov k 31. 12. 2016 predstavoval 96 pracovníkov, z toho 19 žien. Oproti rovnakému obdobiu minulého roka nedošlo ani k zvýšeniu, ani k zníženiu počtu pracovníkov, aj keď v priebehu jednotlivých štvrt'rokov dochádzalo k nárastu, resp. poklesu pracovníkov.

Celkove za družstvo bolo odpracovaných 196 568 hodín, čo na jedného pracovníka predstavuje 2 048 hodín. Oproti minulému roku odpracovaný čas na jedného pracovníka je vyšší o 18 hodín. Dĺžka odpracovaného času na jeden odpracovaný deň predstavuje 8,20 hodín, pričom v rovnakom období minulého roka bola 8,68 hodín.

Za rok 2016 bolo vyplatené celkom 865 841 Eur. Táto čiastka pozostáva z hrubých miezd stálych pracovníkov, pracovníkov pracujúcich na dohody o vykonaní práce, dohód o brigádnickej práci študenov počas celého roka ako aj z vyplatenej náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti bez odvodov. Z ročného plánu 840 000 Eur bolo čerpanie miezd na 103,08 %.

Na zvýšení vyplatených mzdových prostriedkov podľa jednotlivých stredísk oproti minulému roku sa podieľajú takmer všetky strediska, iba stredisko živočíšnej výroby Becherov zaznamenalo úsporu a to z dôvodu neobsadenia 1 pracovného miesta v II. polroku 2016.

Najvyššie prekročenie miezd bolo zaznamenané na úseku mechanizácie a na úseku živočíšnej výroby.

Mierne prekročenie miezd na stredisku rastlinnej výroby bolo zaznamenané v dôsledku prijatia pracovníka na DVP – ochrana poľných kultúr pred zverou, na úseku stavebnej činnosti je zvýšenie z dôvodu vyplatenia odchodného 2 pracovníkom. V roku 2016 družstvo na odchodnom vyplátilo celkom 7 532 Eur bez odvodov 7-mim pracovníkom, ktorí po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok sa rozhodli v práci na družstve ďalej nepokračovať a užívať si zaslúžený dôchodok. Z toho na úseku mechanizácie 4-om pracovníkom, na úseku Kovovýroby Zborov jednému pracovníkovi a ako už bolo spomínané 2 pracovníkom na úseku stavebnej činnosti.

Priemerná mesačná odmena na jedného pracovníka za rok 2016 predstavuje 725,46 Eur (táto zahŕňa aj spomínané odchodné), čo je oproti rovnakému obdobiu minulého roka nárast o 24,69 Eur, teda priemerná mesačná odmena vzrástla o 3,52 %.

Vyplatené odmeny sa prepočítavajú na trvalý počet pracovníkov daného úseku, včítane pracovníkov, ktorí sú PN a tým je zaznamenaný rozdiel v dosiahnutej priemernej odmene u jednotlivých kategórií pracovníkov.

Produktivita práce na jedného pracovníka z výkonov bola plánovaná vo výške 39 583 Eur a v skutočnosti bola dosiahnutá vo výške 37 290 Eur, čím oproti plánu celkom poklesla o 2 293 Eur, ale oproti skutočnosti minulého roka vzrástla o 1 257 Eur, t.j. o 3,49 %.

Obdobná situácia nastala aj u produktivity práce z tržieb celkom, keď oproti skutočnosti minulého roka klesla o 1,23 %, keď bola dosiahnutá vo výške 18 747 Eur.

Hlavným dôvodom ani nie je nárast miezd, ale pokles celkových tržieb zo spomínaného prepadu cien obilia a mlieka.

Vyplatené mzdové prostriedky oproti rovnakému obdobiu minulého roka na 100 Eur výkonov celkom sú vyššie o 0,28 Eur.

Na 100 Eur tržieb celkom bolo vyplatených miezd oproti skutočnosti minulého roka viac o 2,74 Eur a oproti plánu tiež viac o 7,13 Eur.

K zvýšeniu podielu vyplatených mzdových prostriedkov na 100 EUR tržieb celkom, resp. prevádzkovým výnosom celkom oproti rovnakému obdobiu minulého roku došlo u všetkých stredísk.

Možno konštatovať, že v roku 2016 došlo oproti skutočnosti minulého roka k zvýšeniu vyplatených mzdových prostriedkov celkom za PD, k nárastu priemernej mesačnej odmeny na jedného pracovníka. Vyplatené mzdové prostriedky sú adekvátne s celkovými výkonmi za družstvo.

Všetci dobre vieme, že celkové náklady družstva v oblasti odmeňovania zaťažujú odvodové povinnosti k vyplácaným hrubým mzdám, ktoré z roka na rok predstavujú vysokú finančnú položku celkových nákladov družstva.

V roku 2013 odvody z miezd boli vo výške 257 248 Eur, v roku 2014 odvody už predstavovali čiastku 274 171 Eur, v roku 2015 odvody predstavovali čiastku 278 206 Eur a za rok 2016 družstvo k vyplateným mzdám odviedlo celkom 289 017 Eur.

Pri porovnaní s rokom 2013 družstvo na odvodoch pri porovnaní s rokom 2016 odviedlo viac o 31 769 Eur.

Ekonomické ukazovatele

Poľnohospodárske družstvo „Magura“ Zborov malo aj pre rok 2016 vypracovaný plán a podnikateľský zámer.

Spotrebu nakúpených osív, ktorú sme plánovali vo výške 145 000 eur sme mali na úrovni 93% čím sme ušetrili 10 676 eur.

Rovnako aj nakúpené hnojivá, ktorých spotreba bola naplánovaná na 170 000 eur sa podarilo ušetriť v čiastke 7 386 eur a náklady boli na úrovni 97% z plánu.

Naplánovaná spotreba chemických ochranných prostriedkov v sume 110 000 eur bola prekročená o 5227 eur a plán prekročený o 12 %.

Celkovo sa na úseku rastlinnej výroby podarilo na nákladoch ušetriť ale bohužiaľ nepodarilo sa dosiahnuť požadované tržby hlavne z dôvodu trhovej ceny za komodity. A to aj napriek rekordným úrodám obilia. Čiastočne sme stratili na tržbách z repky jednak z dôvodu nízkej úrody a jednak z vyorania. Plánovali sme tržby v čiastke 280 000 eur a plán sme splnili na 81% s tržbami 226 773 eur.

Rovnaká situácia nastala aj na úseku živočíšnej výroby, kde sme plánovali tržby vo výške 1 600 000 eur a skutočné tržby sme dosiahli v sume 1 372 077 eur, čiže sme splnili plán na 86%, z dôvodu nízkej ceny mlieka ale aj nižšej dojivosti.

Spotreba nakúpených krmív bola plánovaná v čiastke 290 000 eur , túto čiastku sme značne prekročili až o 44%. A to hlavne kvôli už spomínanému nedostatku bielkovinových krmív, kde sme potrebovali aspoň čiastočne vybilancovať krmnú dávku.

Aj keď bola spotreba motorovej nafty vyššia ako vlani v litroch, vďaka nižšej cene na trhu a zmluvy so spoločnosťou Slovnaft finančné náklady na PHM boli vo výške 300 000 eur čo je 97% z plánu. A ušetrili sme 22 472 eur.

Spotrebu stavebného materiálu a náklady na náhradné diely sme spotrebovali vo výške 120 000 eur čo je na úrovni plánu.

Na úseku mechanizácie a kovovýroby sme si naplánovali aj tržby, a to v hodnote 140 000 eur. Tento plán sa podarilo naplniť na 128% a zvýšiť tak tržby o 49 463 eur.

Poľnohospodárske družstvo malo plánované aj celkové náklady vo výške 5 500 000 € a celkové výnosy 5 510 000 €. Náklady boli v skutočnosti 3 630 749. Skutočné výnosy boli 3 659 968 €.

Celkový hospodársky výsledok je zisk vo výške 4315 Eur.

V podniku po skončení účtovného obdobia nenastali žiadne udalosti osobitného významu.

Podnik nevynaložil žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja, nenadobudol vlastné akcie, dočasné listy, obchodné podiely a akcie.

Zisk bude ponechaný ako nerozdelený zisk.

Podnik nemá organizačnú zložku v zahraničí.